

Seat No. _____

HD-19070501043100

B. R. S. (Sem. IV) (CBCS) (W.E.F. 2019)

Examination

April - 2023

Rural Extension : Core-412

(સામુદાયિક વિકાસ)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તરો આપો.

- 1 સામુદાયિક વિકાસ કાર્યક્રમે કઈ કઈ પ્રક્રિયામાંથી પસાર થવું જોઈએ? 15
તે પ્રક્રિયાઓ વિગતે સમજાવો.

અથવા

ગ્રામીણ સમાજનો અર્થ લખી તેના મુખ્ય લક્ષણોની વિગતે ચર્ચા કરો.

- 2 શ્રોતાની વ્યાખ્યા લખી તેના પ્રકારો જણાવી શ્રોતાઓનો સ્વભાવ જણાવા 15
બાબતે ચર્ચા કરો.

અથવા

સંયુક્ત કુટુંબ પ્રથા એટલે શું? ગ્રામીણ સંયુક્ત કુટુંબની વિશેષતાઓ અને ગેરલાભો જણાવો.

- 3 ટૂંકનોંધ લખો: (ગમે તે ત્રણ) 15
(1) ગ્રામવ્યવસ્થાના પ્રકારો
(2) સામુદાયિક વિકાસની મર્યાદાઓ
(3) વિકસિત અને અવિકસિત સમુદાય વચ્ચે તફાવત
(4) સામુદાયિક વિકાસ કાર્યક્રમમાં સહકારી મંડળીઓનો ફાળો
(5) સામુદાયિક સંગઠન

- 4 સામુદાયિક વિકાસ કાર્યક્રમના હેતુઓ વિગતે સમજાવો. 15

અથવા

- 4 સામુદાયિક વિકાસની વ્યાખ્યાઓ લખી ભોમિયા તરીકે તેનું કર્તવ્ય જણાવો. 15

- 5 સમુદાય એટલે શું? સામુદાયિક વિકાસના કાર્યક્ષેત્ર વિશે વિગતે ચર્ચા કરો. 10

અથવા

- 5 સામુદાયિક વિકાસ પાછળ રહેલી શ્રદ્ધાઓ જણાવો. 10